

Kopijja
Fidir - Maja K. Brix

ÁŠŠI/SAK
20/716 - 38

MIN ČUJ./VÁR REF.
20/26364

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
05.11.2020

Reguleringsmøte sak 8/2020 - Sametingets forslag til regulering av torsk nord for 62° N i 2021

Sametinget vil ivareta og sikre driftsgrunnlaget for fiske i 2021 gjennom å legge til rette for å oppnå levelig økonomi og gode forvaltningsordninger som er bærekraftige, forutsigbare og langsiktige. Sametinget viser for øvrig til Nærings- og fiskeridepartementets bestilling av 13.10.2020, om å særlig synliggjøre konsekvensene av reguleringene for fiskere i sjøsamiske områder. TAC for torsk, øker med ca. 20 % i 2021 i forhold til 2020, noe som gir et godt grunnlag for økt kvote og bedret økonomi i bl.a. åpen gruppe i 2021.

Oppsummering av Sametingets forslag til regulering av torskefiske i 2021

Med forbehold i muligheten for å fremme tilleggsforslag og justeringer i forbindelse med konsultasjonen¹, har Sametinget følgende forslag til reguleringene i 2021:

Oppfølging av Kystfiskeutvalget:

- Sametinget går inn for at avsetningen til Kystfiskekvoten blir en prosentvis andel på 1,2 % av norsk TAC, med laveste avsetning på 3 000 tonn.
- Sametinget legger til grunn at inntektsmulighetene i fiske for fartøy under 11 meter i åpen og lukket gruppe, skal være like i SFR-området, ettersom retten til fiske etter deltakerlovens § 21 siste ledd, gjelder uavhengig om personen fisker i lukket eller åpen gruppe.
- Det skal være forbudt å fiske med fartøy over 15 meter og/eller over 25 bruttoregister tonn/20m³ lasteromsvolum, innenfor gjeldende fjordlinjer.

Torsk (NAC):

- Trålkvoter som ikke leveres i henhold til leveringsforpliktelsene, overføres til kyst- og fjordflåten.
- Fordelingsnøkler som nyttes i forvaltning av torsk, hyse, sei og lignende revideres, slik at driftsgrunnlaget for kyst- og fjordfisket styrkes.
- Reguleringene i fisket må baseres på fartøyets faktiske lengde, og ikke hjemmelslengde.
- Det innføres kvotefleksibilitet på båtkvotenivå i fiske etter torsk, hyse og sei.
- De minste flåtegruppene får sikret sin rett til fiske, gjennom en levelig fiske- og båtkvote med en tilpasset kvotefleksibilitet (f.eks. 10-20%).
- Det sørges for at en tilfredsstillende ungdomsfiske- og rekrutteringsordning sikres.

Ferskfiskordningen:

¹ Jf. Konsultasjonsavtalen melleom statlige myndigheter og Sametinget, av mai 2005.

- Ferskfiskordningen avsettes, og fiskes på innenfor gjeldende gruppenivå:
 - o 0-11 meter
 - o 11-15 meter
 - o 15-21 meter
 - o Over 21 meter

Åpen gruppe:

Kvoter:

Fartøylengde	Maksimalkvote	Herav garantert
Under 8 m	11 tonn	10 tonn
8 – 9,99 m	14,6 tonn	12,8 tonn
Over 10 m	16,4 tonn	14,2 tonn

- De som avslutter sitt fiske i lukket gruppe og vil fortsette fisket i åpen gruppe, må selv ta med seg ønsket kvoteandel fra lukket gruppe for å fiske på i åpen gruppe.

Kystfiskekvoten:

- Kystfiskekvoten settes til 10 tonn per fartøy, men mulighet for økning senere i 2021.

Kompenserende tiltak:

- Sametinget støtter forslaget om å gi en rekrutterings og tilleggskvote på 3 tonn torsk til personer under 30 år i åpen gruppe.

Ungdomsfiskeordningen:

- Sametinget støtter forslaget om videreføring av ungdomsfiskeordningen.

Fiske på Kysttorsk:

- Flåten som ikke er hjemmehørende i hovedområdene (03, 04, 00, 05 og 06-07) kan ikke drive fiske innenfor grunnlinjen i disse områdene.
- Kysttorskkvoten skal i sin helhet tildeles og fiskes av den konvensjonelle kyst- og fjordflåten under 15 meter og/eller under 25 bruttoregistertonn/20m³ lasteromsvolum.
- Sametinget støtter fiskeridirektørens forslag om å forby fiske med fartøy over 14 meter innenfor fjordlinjene i 2021.
- Fiske med snurrevad på båter over 21 m innenfor 4 miles grensen skal være forbudt.
- Følgende redskapsbegrensninger gjøres gjeldende for - garn:
 - o Innenfor fjordlinjene: Maks 50 garn per fartøy
 - o Område Fjordlinjene – Grunnlinjen: Maks 130 garn per fartøy
 - o Område Grunnlinjen - 4. n.mil.: Maks 200 garn per fartøy
- Følgende redskapsbegrensninger gjøres gjeldende for - line:
 - o Innenfor fjordlinjene: Maks 4-5000 krok per fartøy
 - o Område: Fjordlinjene – Grunnlinjen: Maks 5000 krok per fartøy
 - o Område: Grunnlinjen - 4. n.mil.: Maks 7500 krok per fartøy
- Følgende redskapsbegrensning gjøres gjeldende for - snurrevad:
 - o Maks tillatte tautykkelse i fiske innenfor 4. n.mil. settes til 32 mm.

Bakgrunn

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske og bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, gjennom å tilrettelegge og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og mottaksanleggene i det samiske fiskerirettighetsområdet (SFR- området)².

Manntallsregistrerte fiskere med båter under 11 meter, som bor i dette området, har ifølge Deltakerloven § 21 fjerde ledd, en lovfestet rett til fiske. Det legges til grunn i loven at denne retten skal være av en slik størrelse at den gir en inntekt som det er mulig å leve av, og at retten skal være gratis. I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre fartøy.

I fiskereguleringene for 2021 vil Sametinget legge til rette for å bedre noen av de forhold som Riksrevisjonen - i sin rapport Dokument 3:6 (2019-2020) – påpeker:

- Flere av endringene i kvotesystemet er ikke tilstrekkelig konsekvensutredet av departementet.
- Flere fiskeriavhengige kommuner har fått redusert fiskeaktivitet.
- Endringene i den minste kystflåten har fått negative konsekvenser for mange kystsamfunn.

Ved kvotetildeling og ressursfordeling følges retten til fiske som er nedfelt i Deltakerloven § 21, opp gjennom Havressursloven § 11 sjettede ledd, ved at:

I områder som er omfattet av Deltakerloven § 21 fjerde ledd, skal det ved tildeling av kvoter på viltlevende marine ressurser, og ved andre former for reguleringer av disse ressursene, legges vesentlig vekt på samisk bruk og hva denne bruken har å si for samiske lokalsamfunn.

Sametinget kan ikke se at Fiskeridirektøren (forvaltningen) i sine forslag til reguleringer i fiske for 2021 (men også tidligere), har utredet eller foreslått tilstrekkelige tiltak med mål om å ivareta samiske fiskerier og samfunnsinteresser, slik forvaltningen er pålagt gjennom Havressurslovens §§ 7 og 11 og Deltakerlovens §§ 1 a. og 21, fjerde ledd. Nærings- og fiskeridepartementet påpekte, i sin bestilling til Fiskeridirektoratet av den 13.10.2020, at direktoratet særlig måtte synliggjøre konsekvensene av reguleringene for fiskere i sjøsamiske områder i sine reguleringsforslag.

På grunn av manglende utredning og vurdering kan ikke Sametinget se at Fiskeridirektøren har fremlagt et helhetlig forslag, som ivaretar samiske fiskerier i åpen gruppe i SFR-området. Sametinget kan heller ikke se at Fiskeridirektøren i sitt forslag til reguleringer har vurdert hvordan en fisker i åpen gruppe i SFR-området - som for eksempel har en båt på 10 meter - skal kunne leve av inntekten fra torskefiske med 12,6 tonn kvote i åpen gruppe og 6 tonn i kystfiskekvote, slik det fremkommer i Fiskeridirektøren forslag til regulering i 2021.

Sametinget fremmer derfor et eget forslag som ivaretar sjøsamiske interesser ut fra både Havressursloven §§ 7 og 11, Deltakerloven §§ 1 a. og 21 fjerde ledd, og Prop. 70L (2011-2012), slik at fiskerne i åpen gruppe i SFR-området blir bedre i stand til å kunne leve av sitt fiske.

Båtkvote i åpen gruppe i SFR-området – 2021

Inntektene av fiske i åpen og lukket gruppe, skal være like store i SFR-områdene. Dette gjøres ved å bruke deler av Kystfiskekvoten og kvoten av norsk kysttorskbestand til å høyne den satte båtkvoten i åpen gruppe, til samme nivå som i lukket gruppe i SFR-området.

Tilleggskvote i åpen gruppe på 3 000 tonn

² SFR-området har tidligere blitt betegnet som STN-området, og omfatter hele Finnmark, samt kommunene: Balsfjord, Evenes, Gratangen, Hamarøy, Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lavangen, Lyngen, Narvik, Nordreisa, Salangen, Skjervøy, Storfjord, Sørreisa, Tjeldsund og Tromsø.

I oppfølging av Kystfiskeutvalgets arbeid ble det i 2012 gjort en avsetning på 3 000 torsk, som skulle benyttes av fartøy som fisker i åpen gruppe i STN-området, slik at de kunne øke sine inntekter.

Mange fiskere ønsker å fiske i åpen gruppe fordi kvoten er gratis, men på grunn av liten kvote blir de «presset» til å kjøpe kvote og etablere seg i lukket gruppe. En likestilling av kvoter mellom lukket og åpen gruppe, vil også føre til at fiskere i åpen gruppe vil ta med mannskap da inntektsgrunnlaget blir større, samt at kvoten og inntekten for sesongen blir mer forutsigbar enn dagens ordning er.

Sametinget har merket seg at fordeling av de marine ressursene (torsk, hyse, sei, sild, etc.) skjer etter fordelingsnøkler (trålstigen), som stort sett er lik den som ble laget i 1990. Vi vet at forholdene som omhandler bestandssituasjon, flåte, industri, miljøhensyn og samfunnet generelt er totalt annerledes i dag enn hva tilfelle var i 1990. Ettersom mye av utviklingen innen ressursgrunnlaget, flåte, landindustri og demografisk utvikling henger nøye sammen, må fordeling av fiskeressurser også stå i forhold til hva som er gjeldende i dagens samfunn og ikke slik det var i 1990. Sametinget arbeider for at en lavere andel av torsken går til trål. Samtidig etterspør Sametinget en diskusjon vedrørende bruk/ anvendelse av kvoter og samfunnets behov for aktivitet, arbeidsplasser og miljøtilpasning.

Sametinget går videre inn for at kvoter som tilhører trålere som ikke overholder sine leveringsforpliktelser, blir overført til kyst- og fjordflåten som leverer sine fangster til mottaksanlegg på land.

Flytting av kvoterettigheter

Sametinget støtter ikke ordninger som fører til at kvoterettigheter flyttes fra nord til sør i Norge.

Sametinget støtter heller ikke ordninger som gjør at store fartøy kjøper opp fiskekvoter fra små fartøy. Fiskerettigheter som mange av de store fartøyene i dag fisker på, kommer fra gruppene under, og da helst kvoterettigheter fra små båter under 11 meter. Kvoterettighetene må tilbakeføres til de kvotegruppene hvor fiskerettighetene er tatt fra, dvs. der de tidligere var hjemmehørende. Det er viktig at det alvorlige overgrepet mot befolkningen i de sjøsamiske områdene, som mistet mye av det materielle grunnlaget for sin kultur, og hvor mange ble kastet på land gjennom innføringen av torskekvoter ikke videreføres.

Norsk kysttorsk

Sametinget går inn for at kvoten av kysttorsk i sin helhet skal tildeles og fiskes av den konvensjonelle flåten. For å bygge opp bestanden av kysttorsk, samt legge forholdene bedre til rette for fjord- og kystfiske for de miste båtene, går Sametinget inn for at forbud mot fiske innenfor fjordlinjene med fartøy over 15 meter (14 meter i 2021), større enn 25 brutto registertonn/20m³ lasteromsvolum opprettholdes.

Ferskfiskordningen (2021)

Ferskfiskordningen er en god ordning som gjør at fiskeindustrien og fiskere har arbeid også på høsten, når torskekvotene vanligvis er oppfisket og landligge er eneste alternativ. Selv om dette er en god ordning, bør det gjøres noen endringer. Ferskfiskordningen bør tildeles på gruppenivå. På denne måten slipper små sjarker å konkurrere med store kystbåter om kvantumet i ferskfiskordningen.

Ferskfiskordningen må avsettes, og fiskes på, innenfor gjeldende gruppenivå:

- 0-11 meter
- 11-15 meter
- 15-21 meter
- Over 21 meter

Klima- og miljø

Alle fartøy som fisker i norske farvann skal utarbeide en klima- og miljøplan (KM-plan). KM-plan skal blant annet vise fartøyets drivstofforbruk i forhold til oppfisket kvantum. Det settes et felles måltall i båtenes KM-plan (f.eks. 0,08 liter drivstoff per kg) som skal være likt mellom de ulike flåtegruppene. Fiskekvotene tildeles med bakgrunn i om målet i KM-planen er oppnådd eller ei.

Ungdomsfiske

Sametinget anser rekruttering av ungdom og andre som viktig for å videreføre samisk språk, kultur, næring og levesett. Sametinget støtter derfor de innkomne forslagene om avsetning av agn-kvoter til ungdomsfiskeordning.

Dearvuodaiguin/Med hilsen

Anne-Marie Gaino
fágajodiheddji/fagleder -
ealáhus/næring

Inge Arne Eriksen
seniorráđdeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Fiskeridirektoratet Postboks 185 Sentrum 5804 BERGEN

Kopijja / Kopi til:

Fidir - Maja K. Brix
Fiskeridirektoratet Postboks 185 Sentrum 5804 BERGEN

Jorgen-
Blix.Nicolaysen@fiskeridir.n
o